

FSD3660 ELÄMÄNOTE-OHJELMAN HANKKEIDEN TOIMINTAAN OSALLISTUNEIDEN IKÄIH-
MISTEN HAASTATTELUT 2019-2020

FSD3660 INTERVIEWS WITH ELDERLY PEOPLE PARTICIPATING IN THE ELÄMÄNOTE PRO-
GRAMME PROJECT ACTIVITIES 2019-2020

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Haastattelu 1.

Haastattelun paikka ja tilanne

- selvitä kuinka hyvin haastateltava kuulee, pystyy keskittymään yms. tekijät
- huomioi mahdolliset keskeytyksiä aiheuttavat tekijät, esim. toiset ihmiset samassa tilassa
- ”tutustumisrituaalit” (kahvit tms.) ovat osa haastattelua

Haastattelun pohjustaminen

- kertaa haastateltavalle, mitä haastattelun aihepiiristä on alun perin tiedotettu (tämä on vaikuttanut ennakoasenteisiin ja odotuksiin) – ks. haastattelukutsu
- korosta, että haastateltavan toivotaan puhuvan omasta kokemuksestaan
- käy lävitse haastattelun suostumuslomake ja luottamuksellisuus
- selvitä kahden haastattelun käytäntö ja eteneminen haastateltavalle
- kerro, mistä teemasta lähdetään liikkeelle

Neuvoja haastattelun etenemiseen

- on tärkeää, että otat keskusteluun yhtä lailla haastateltavan vahvuudet ja pärjäämisen kuin vaikeudet, avun tarpeen ja haasteet elämässä
- pidä mielessä, että jos haastateltavalla on paljon sanottavaa, kysymykset saattavat keskeyttää sujuvan keskustelun
- tarkentavia kysymyksiä voi esittää tarpeen mukaan, esim:
 - o ”kertoisitko lisää...”
 - o ”mitä ajattelit tuolloin...? miten reagoitte siihen..?”
 - o ”mitä luulet toisten ajattelevan tästä..?”
- jos puhe kovin rönsyilee, palauta puhuja kohteliaasti haastattelun aihepiiriin
- vaikeat aiheet ja liikutus – anna rauhallisesti aikaa toipua, ja ohjaa puhe uuteen teemaan
- ”lukot” – haastattelussa päästään usein eteenpäin siirtymällä uuteen teemaan

Haastattelun lopetus

- haastattelua ei pidä päättää huonoissa tai surullisissa tunnelmissa
- hyvä lopetuskysymys on tärkeä – pelastaa etenkin silloin, jos tilanne on hankala, haastattelu venyy, haastateltava väsyvä tms. (haastattelijalla voi siis hypätä joidenkin teemojen yli)

- ota puheeksi tuleva haastattelu 2.
 - o muistuta siitä, että seuraavalla kerralla palataan samoihin teemoihin ja lisäksi puhutaan laajemmin elämänculusta, menneestä ja tulevasta (tämä antaa haastateltavalle mahdollisuuden miettiä asioita haastattelujen välillä)
 - o sovi seuraavasta haastattelusta
 - o joskus saattaa olla tarpeen suostutella haastateltava jatkamaan haastatteluja
- HUOM! haastateltavat saattavat ottaa puheeksi heille tärkeitä asioita vasta nauhurin kiinni panemisen jälkeen
 - o koeta pitää nämä aihepiirit mielessä ja jos mahdollista, palaa niihin toisella haastattelukerralla, mutta hienovaraisesti

Omat huomiot ja kokemukset

- voit puhua nämä välittömästi/pian haastattelun jälkeen nauhurille
- vaihtoehtoisesti voit laittaa kommenttejasi sähköpostilla Hanna-Kaisalle, tai kirjata niitä itsellesi ylös
- palautetilaisuudessa keskustellaan haastattelukokemuksista yhdessä

